

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ

**АНАЛИЗА ЕФЕКТА СПРОВЕДЕНИХ
ПРОЈЕКТА ОЦД, КОЈЕ ЈЕ ФИНАНСИРАЛА
АГЕНЦИЈА У ПЕРИОДУ ОД 2018. ДО 2020. ГОДИНЕ**

1 УВОД.....	3
2 ОПШТИ ДЕО	5
3 ПРОЈЕКТИ ОЦД У 2018. ГОДИНИ.....	7
3.1 Област финансираних пројеката.....	7
3.2 Планиране активности пројеката и очекивани резултати	7
3.3 Ефекти спроведених пројеката	8
4 ПРОЈЕКАТ ОЦД У 2019. ГОДИНИ	11
4.1 Област финансираног пројекта.....	11
4.2 Планиране активности пројекта и очекивани резултати	11
4.3 Ефекти спроведеног пројекта	13
5 ПРОЈЕКАТ ОЦД У 2020. ГОДИНИ	14
5.1 Област финансираног пројекта.....	14
5.2 Планиране активности пројекта и очекивани резултати	15
5.3 Ефекти спроведеног пројекта	16
6 ЗАКЉУЧАК.....	17

1 УВОД

Агенција за борбу против корупције, основана Законом о Агенцији за борбу против корупције („Службени гласник РС”, бр. 97/08, 53/10, 66/11 - УС, 67/13 -УС, 108/13 др. Закон, 112/13 - аутентично тумачење, 8/15 УС и 88/19), од свог оснивања сарађује са научним организацијама и организацијама цивилног друштва (у даљем тексту: ОЦД) у спровођењу активности из области спречавања корупције.

Даном почетка примене Закона о спречавању корупције („Службени гласник РС”, бр. 35/19 и 88/19, у даљем тексту: Закон) Агенција за борбу против корупције наставила је са радом као Агенција за спречавање корупције (у даљем тексту: Агенција).

Један од облика подршке ОЦД од стране Агенције остварује се финансирањем пројеката из области спречавања корупције. На овај вид подршке Агенцију обавезују и стратешка документа, односно Акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције за период од 2013. до 2018. године (мера 4.5.5.) и Акциони план за поглавље 23 (мера 2.2.11.3.). Овим стратешким документима предвиђено је да Агенција спроводи јавне конкурсе за доделу средстава ОЦД за пројекте у области борбе против корупције кроз иницијативе на републичком и локалном нивоу, као и за медијске иницијативе у области борбе против корупције.

Узимајући у обзир чињеницу да је цивилно друштво један од стратешких партнера државе у борби против корупције и њеном спречавању и јачању друштвеног интегритета, Агенција је увидела неопходност уређивања области сарадње са ОЦД, у коју сврху је донет интерни акт Смернице за сарадњу Агенције за спречавање корупције са организацијама цивилног друштва. Овим документом Агенција је на прецизан и транспарентан начин утврдила принципе, услове и поступак за остваривање сарадње са ОЦД. Смернице прописују опште услове сарадње Агенције са ОЦД и то:

- да је ОЦД усвојила и примењује етичка правила, самостално или на нивоу групе организација или мреже организација;
- Агенција неће сарађивати са удружењима која су у поступку ликвидације или стечаја, која су пословала супротно начелима професионалног понашања;
- да је програм или пројекат, у вези са којим ОЦД тражи сарадњу са Агенцијом, из области превенције корупције.

Како би ОЦД за намену спровођења конкретног пројекта добила финансијска средства од стране Агенције, потребно је да прође процедуру јавног конкурса. Ова процедура прописана је Правилником о спровођењу јавног конкурса за доделу средстава организацијама цивилног друштва за реализовање пројеката у области спречавања корупције (у даљем тексту: Правилник). Правилник ближе одређује услове, мерила, критеријуме, као и сам поступак доделе средстава ОЦД за реализацију пројеката. За избор пројеката који ће добити финансијску подршку формира се конкурсна комисија, која након провере испуњености формалних услова, врши вредновање сваког предложеног пројекта појединачно. Сваки члан конкурсне комисије вреднује предлоге пројеката у складу са основним критеријумима и ближим мерилима, као и допунским критеријумима дефинисаних Правилником. Конкурсна комисија утврђује листу вредновања и рангирања пријављених пројеката према укупном броју бодова које је добио сваки предлог пројекта који је

ушао у фазу оцењивања према утврђеним критеријумима и мерилима. Одлуку о избору пројекта коме ће бити додељена финансијска средства доноси директор Агенције на предлог конкурсне комисије. Одлука се објављује на интернет страници и огласној табли Агенције. Са корисницима средстава (ОЦД) Агенција закључује уговор о реализацији пројекта.

ОЦД која је корисник средстава у обавези је да Агенцију обавештава о реализацији пројекта, у роковима и на начин предвиђен уговором. Корисник средстава је дужан да у току спровођења пројекта редовно доставља месечне наративне и кварталне финансијске извештаје, а по окончању пројекта и завршни наративни и финансијски извештај, као и извештај независног овлашћеног ревизора. По окончању периода реализације пројекта, Агенција усваја наративни и финансијски извештај и констатује садржину извештаја овлашћеног ревизора.

2 ОПШТИ ДЕО

Агенција, почев од 2015. године, примењује програмски начин буџетирања, што подразумева да се у процесу планирања буџета за следећу и наредне две године, примењује методологија прописана од стране Министарства финансија. Ова методологија предвиђа три нивоа билансирања за све кориснике јавних средстава који су исказани законом о буџету. Применом начела, принципа и инструкција наведене методологије, Агенција је дефинисала програм - Борба против корупције, програмску активност - Превенција корупције и контрола у функцији спречавања корупције и пројекте који се за сваки појединачни плански период од три године посебно предлажу и усвајају по приоритетима које одреди Агенција, у исто време узимајући у обзир ограничавајуће факторе, пре свега укупно одобрена буџетска средства од стране Министарства финансија.

У све три посматране године, Агенција је у годишњим финансијским плановима финансирање пројеката ОЦД дефинисала као пројекат „Дотације организацијама цивилног друштва”. Са становишта примене поменуте методологије, ово је исправан начин буџетирања, уколико пођемо од дефиниције пројекта као скупа временски ограничених активности са специфичним и јасно одређеним циљем.

У циљу остваривања једног од видова сарадње са ОЦД, Агенција је у периоду од 2018. до 2020. године обезбедила средства за намену финансирања пројеката ОЦД у укупном износу од 11.454.000 динара. Од укупно обезбеђених средстава, Агенција је за исту намену и у истом периоду утрошила нешто мање средстава, односно 11.175.880 динара. Највише средстава додељено је ОЦД у 2018. години и то у укупном износу од 8.355.880 динара. Значајно мање средстава за финансирање пројеката ОЦД додељена су у наредне две године и то 1.500.000 динара у 2019. години и 1.320.000 динара у 2020. години.

Драстично смањење буџетираних средстава за намену финансирања пројеката ОЦД у 2019. и 2020. години, у односу на 2018. годину, директно се одразило на број дотираних пројеката од стране Агенције по годинама, па је тако у 2018. години дотирано и спроведено укупно пет пројеката, док је у наредне две године финансиран и реализован по један пројекат.

Значај аспекта оваквог облика сарадње Агенције са ОЦД јесте процена ефеката спроведених пројеката, која се израђује на основу информација из завршних финансијских и наративних извештаја које Агенцији достављају ОЦД по завршетку планираних пројектних активности.

3 ПРОЈЕКТИ ОЦД У 2018. ГОДИНИ

3.1 Област финансираних пројеката

Акционим планом за поглавље 23 (мера 2.2.10.31.) предвиђено је да јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) усвоје локалне антикорупцијске планове (у даљем тексту: ЛАП) до IV квартала 2020. године и да образују стално тело за њихово праћење. Како би ЛАП на нивоу ЈЛС били стандардизовани, Агенција је израдила модел за израду ЛАП, који је требало да олакша доношење ових докумената на нивоу ЈЛС. ЛАП треба да идентификује које су области рада и процеси у оквиру општих надлежности ЈЛС најризичнији за настанак корупције. У исто време, модел ЛАП треба да утврди ефикасне механизме за спречавање, односно управљање претходно лоцираним ризицима.

Имајући у виду да значајан број ЈЛС нису благовремено започеле поступак израде ЛАП, Агенција је одлучила да у 2018. години финансира пројекте ОЦД, које имају стручне капацитете за пружање адекватне подршке ЈЛС за израду ЛАП, у складу са моделом за израду ЛАП који је израдила Агенција. Како је у 2018. години за намену дотација ОЦД обезбеђено укупно 8.355.880 динара, процењено је да су та средства довољна за финансирање пет пројеката за подршку ОЦД за израду ЛАП. Након спроведеног јавног конкурса, пет ОЦД су добила средства за пројекте ЛАП за пет ЈЛС, и то за:

- пројекат „Подршка изради Локалног антикорупцијског плана и формирање тела за праћење спровођења ЛАП у граду Новом Пазару”, ОЦД Транспарентност Србија;
- пројекат „Унапређење интегритета, транспарентности и одговорности у општини Бор”, ОЦД Биро за друштвена истраживања - БИРОДИ;
- пројекат „Заједно ка одрживим антикорупцијским политикама”, ОЦД Бечејско удружење младих - БУМ;
- пројекат „ЛАП Лебане”, ОЦД Центар за демократске активности - ЦДА;
- пројекат „Израда ЛАП за борбу против корупције Града Ваљева и тела за праћење”, ОЦД Еурополис.

3.2 Планиране активности пројеката и очекивани резултати

Узимајући у обзир да су све ОЦД аплицирале и добиле финансијска средства за намену подршке усвајања и примене ЛАП од стране ЈЛС, планиране активности се у највећем броју подударају у смислу садржине и рокова за њихову реализацију. Карактеристичне активности заједничке за све пројекте су:

- формирање пројектног тима;
- израђивање анализе окружења за спровођење пројекта и иницијална анализа модела за израду ЛАП који ја израдила Агенција;
- промовисање израде ЛАП на локалним медијима и позив представницима других ОЦД и медија да узму учешће у изради ЛАП;
- давање саветодавне подршке у вези са формирањем радне групе за израду ЛАП и начином њеног рада;

- трансферисање знања кроз заједнички практичан рад, како би чланови радне групе у будуће самостално могли да обављају израду и праћење примена јавних политика;
- давање стручне подршке радној групи у анализи модела за израду ЛАП који је израдила Агенција и одабиру елемената који ће из тог модела бити преузети у ЛАП ЈЛС;
- давање стручне подршке радној групи за развијање (развој) осталих елемената ЛАП (активности, рокови и одговорна лица);
- давање стручне подршке у изради Нацрта ЛАП;
- давање подршке организовању јавне расправе о израђеном нацрту;
- давање стручне подршке радној групи на изради коначне верзије ЛАП;
- давање саветодавне подршке формирању комисије која ће спровести конкурс за избор чланова тела за праћење примене ЛАП;
- давање стручне подршке телу за праћење, ради дефинисања области рада и израде методологије за праћење спровођења ЛАП;
- промовисање пројекта у јавности;
- спровођење осталих мањих активности специфичних за појединачне пројекте.

Спровођењем планираних пројектних активности од стране ОЦД, Агенција је очекивала конкретне резултате, и то:

- усвојен ЛАП од стране локалне скупштине;
- запослени у ЈЛС упознати са ЛАП и механизмима за његову примену;
- формирано Радно тело за праћење ЛАП;
- унапређени кадровски капацитети (људски ресурси), чиме је обезбеђена одрживост пројектних резултата и створена могућност за самосталну израду и праћење примена јавних политика.

3.3 Ефекти спроведених пројеката

Ефекти спроведених пројеката који су трајали, у зависности од пројекта између 10 и 12 месеци, могу се посматрати на најмање два начина. Остварени ефекти пројеката могу се посматрати из угла ЈЛС и из перспективе Агенције, односно ОЦД.

Са аспекта ЈЛС, ефекте је потребно сагледавати у смислу утицаја усвојених ЛАП на стање корупције у ЈЛС, за шта је потребно спровести посебна појединачна истраживања. Ова истраживања могуће је спровести једино у случајевима постојања базичних вредности о стању корупције и дефинисаних индикатора за њихово мерење у периодима пре усвајања и примене ЛАП у конкретној ЈЛС.

Са аспекта Агенције и ЈЛС ефекти у ужем смислу се, на неки начин, могу поистоветити (поредити, мерити, изједначити) са оствареним резултатима и сагледавати на начин како су искоришћени расположиви финансијски и људски ресурси, односно укупни расположиви капацитети у посматраном периоду. На остварене ефекте значајно су утицали пројектни тимови, који су у великој мери успешно и ефикасно управљали пројектним циклусима и финансијским средствима. У исто време, неопходно је сагледати објективне околности, односно ограничавајуће факторе који су умногоме утицали да се планиране активности не спроведу у задатим роковима, а у неколико случајева не остваре очекивани резултати. Као основни ограничавајући фактор ОЦД

наводе инертност руководства ЈЛС и оклевање да се овај антикорупцијски документ спроведе у пракси.

Приказ изведене ефективности свих пројеката финансираних у 2018. године дат је у табели.

пројекат	ОЦД		ефикасност	ЕФЕКТИВНОСТ
ЛАП Нови Пазар	Транспарентност Србија		Предвиђено трајање Пројекта ограничено је на 10 месеци. Све активности су спроведене у складу са пројектним планом. Све планиране активности спроведене су у предвиђеним роковима. Буџет Пројекта реализован је 94,89%. Средства су коришћена наменски, у складу са Буџетом Пројекта.	Донет ЛАП од стране ЈЛС. Сви запослени у ЈЛС упознати са ЛАП механизмима за његову примену. Формирано је Радно тело за праћење примене ЛАП. Извршена обука запослених, чиме су ојачани кадровски капацитети. Остварена је потупна ефективност спроведеног Пројекта.
	одобрена средства	утрошена средства		
	1.699.880	1.613.056		
ЛАП Бор	БИРОДИ		Предвиђено трајање Пројекта ограничено је на 12 месеци. Све активности предвиђене Пројектом су спроведене, али не у задатим роковима. Пројекат је екстензиран од стране Агенције за додатних седам месеци. Буџет Пројекта реализован је 93,32%. Средства су коришћена наменски, у складу са Буџетом Пројекта.	Донет ЛАП од стране ЈЛС. Сви запослени у ЈЛС упознати са ЛАП механизмима за његову примену. Није формирано Радно тело за праћење примене ЛАП. Извршена обука запослених, чиме су ојачани кадровски капацитети. Остварена је делимична ефективност спроведеног Пројекта.
	одобрена средства	утрошена средства		
	1.695.000	1.581.925		
ЛАП Бечеј	БУМ		Предвиђено трајање Пројекта ограничено је на 12 месеци. Све активности предвиђене Пројектом су спроведене, али не у задатим роковима. Пројекат је екстензиран од стране Агенције за додатних седам месеци. Буџет Пројекта реализован је 97,67%. Средства су коришћена наменски, у складу са Буџетом Пројекта.	Донет ЛАП од стране ЈЛС. Сви запослени у ЈЛС упознати са ЛАП механизмима за његову примену. Формирано је Радно тело за праћење примене ЛАП. Извршена обука запослених, чиме су ојачани кадровски капацитети. Остварена је потупна ефективност спроведеног Пројекта.
	одобрена средства	утрошена средства		
	1.571.000	1.534.411		
ЛАП Лебане	ЦДА		Предвиђено трајање Пројекта ограничено је на 10 месеци. Све активности предвиђене Пројектом су	Донет ЛАП од стране ЈЛС. Сви запослени у ЈЛС упознати са ЛАП механизмима за његову примену.
	одобрена средства	утрошена средства		
	1.690.000	1.689.596		

			<p>спроведене, али не у задатим роковима. Пројекат је екстензиран од стране Агенције за додатних 10 месеци. Буџет Пројекта реализован је 99,98%. Средства су коришћена наменски, у складу са Буџетом Пројекта.</p>	<p>Није формирано Радно тело за праћење примене ЈАП. Извршена обука запослених, чиме су ојачани кадровски капацитети. Остварена је делимична ефективност спроведеног Пројекта.</p>
ЈАП Ваљево	Еурополис		<p>Предвиђено трајање Пројекта ограничено је на 12 месеци. Све активности предвиђене Пројектом су спроведене, али не у задатим роковима. Пројекат је екстензиран од стране Агенције за додатних осам месеци. Буџет Пројекта реализован је 100,00%. Средства су коришћена наменски, у складу са Буџетом Пројекта.</p>	<p>Донет ЈАП од стране ЈЛС. Сви запослени у ЈЛС упознати са ЈАП механизмима за његову примену. Није формирано Радно тело за праћење примене ЈАП. Извршена обука запослених, чиме су ојачани кадровски капацитети. Остварена је делимична ефективност спроведеног Пројекта.</p>
	одобрена средства	уtroшена средства		
	1.700.000	1.700.000		

4 ПРОЈЕКАТ ОЦД У 2019. ГОДИНИ

4.1 Област финансираног пројекта

У 2019. години Агенција је одлучила да определи финансијска средства ОЦД за реализацију једног пројекта намењеног даљем развоју и јачању интегритета, јавне одговорности и транспарентности рада органа јавне власти на локалном нивоу, са циљем унапређења механизма борбе против корупције и њене превенције.

Конкурс за доделу средстава ОЦД спроведен је у другој половини 2019. године. Финансијска средства у износу од 1.500.000 динара додељена су ОЦД БУМ Бечеј, за спровођење пројекта под називом „Заједно ка транспарентнијој и одговорнијој власти”. Планирано је да Пројекат, који је на неки начин наставак пројекта из претходне године, допринесе унапређењу учешћа јавности при креирању јавних политика на локалном нивоу.

ОЦД Бум Бечеј је препознао да квалитет живота грађана у локалним заједницама битно зависи од концепта дефинисања буџетских приоритета и начина на који се до њих долази. Анализе локалних буџета и локалних буџетских процеса јасно показују да су интереси локалних политичких елита заступљени и видљиви у локалним буџетима. ОЦД БУМ Бечеј сматра да се, по правилу, при одлучивању у расподели новца запостављају аутентичне потребе грађана. Јасно је да се буџет креира у веома узаном (уском) кругу људи из владајуће политичке елите, а да се грађани апсолутно не питају за мишљење. До потврде ових претпоставки дошло се раније спроведеним истраживањем које је спровела ОЦД БУМ Бечеј. Добијени резултати овог истраживања су показали да више од 54% испитаних грађана сматра да нема право на увид у потрошњу буџета. Исто истраживање показује да грађани готово уопште не учествују и креирању локалног буџета и немају могућности да партиципирају у доношењу одлука о приоритизацији у процесу његове израде.

У предлогу пројекта ОЦД БУМ Бечеј наводи да кључни проблем на који се жели утицати јесте повећање нивоа учешћа грађана у фази израде локалног буџета и повећање транспарентности и одговорности рада локалне самоуправе кроз више паралелних процеса. Како би се повећале транспарентност и одговорност у раду локалне власти, неопходно је детаљно пратити имплементацију ЛАП и обезбедити континуирану подршку и учешће шире јавности у реализацији кључних мера овог најважнијег антикорупцијског документа.

4.2 Планиране активности пројекта и очекивани резултати

ОЦД БУМ Бечеј је врло јасно и детаљно планирао и исказао пројектне активности са јасно дефинисаним роковима за њихову реализацију, и то:

- формирање пројектног тима;

- активности на повећању видљивости Пројекта и пројектних активности. Организовање конференције за медије, снимање ТВ и радио емисије и кампања на друштвеним мрежама ради промоције Пројекта;
- спровођење скупа појединачних активности које ће омогућити учешће грађана у процесу предлагања и изгласавања буџетских приоритета:
  - давање стручне подршке формирању радног тима за имплементацију Програма унапређења грађанског учешћа у процесу буџетирања;
  - организовање тренинга о примени постојећих и могућих механизма за повећање учешћа у буџетском процесу;
  - спровођење обуке о модалитетима организовања и вођења јавне расправе и алата за партиципацију грађана;
  - давање саветодавне подршке изради промотивног материјала за кампању као подршка осталим активностима;
  - давање стручне подршке реализацији онлајн кампање за активно учешће грађана у буџетском процесу;
  - обављање уличних акција ради мобилизације грађана за активно узимање учешћа у буџетском процесу;
  - израђивање андроид апликације и портала за партиципативни буџетски процес
  - организовање прикупљања мишљења грађана о томе који су буџетски приоритети;
  - организовање округлих столова по месним заједницама како би грађанима били понуђени одређени предлози о приоритетима и како би грађани подржавали већ постојеће и сами предлагали нове приоритете;
  - обрађивање свих прикупљених мишљења грађана у вези са буџетским приоритетима и израђивање „Гласачких листића“;
  - организовање „Изборног дана“. Након спроведене кампање, у којој су се представили грађански приоритети по месним заједницама, организује се „Изборни дан“, где се обавља гласање грађана за предложене приоритете;
  - обрађивање и промоција добијених резултата;
  - организација о одржавање састанка са представницима општине Бечеј, на ком ће се презентовати предлози грађана који би требало да се уврсте у нацрт буџета за 2021. годину;
  - учешће у јавној расправи о нацрту буџета за 2021. годину, у коју могу да се укључе сви заинтересовани грађани
- спровођење скупа активности ради унапређења транспарентности и одговорности локалне власти у Бечеју, а заснива се на кључним тачкама ЛАП:
  - обављање мониторинга имплементације ЛАП. Мониторинг се обавља на месечном нивоу, о резултатима се обавештава јавност путем медија на месечном нивоу. Обавештавањем јавности о напретку имплементације ЛАП врши се додатни притисак на локалну власт да поштује предвиђене рокове ЛАП;
  - обављање мониторинга Радног тела за праћење имплементације ЛАП. У оквиру ове активности планирано је праћење свих састанака овог Радног тела и свих његових активности. И у овом случају обавештава се јавност путем медија о активностима Радног тела за имплементацију, што је својеврстан притисак на све његове чланове да што савесније обављају свој посао;

- давање стручне подршке изради нових аката за транспарентно финансирање ОЦД из буџета општине Бечеј;
- давање стручне подршке изради модела Одлуке о пријављивању сукоба интереса, којим се ближе одређује поступак пријављивања и управљања приватним интересима јавних функционера општине Бечеј, у поступку утврђивања предлога и доношења одлука и других аката из надлежности;
- давање стручне подршке изради Правилника о унутрашњем узбуњивању;
- давање стручне подршке изради модела Одлуке о предлагању чланова Надзорног одбора јавних предузећа;
- давање стручне подршке изради модела Одлуке о донацијама;
- реализовање обуке „Градски водич”, ради унапређења знања запослених у организационој јединици за финансије Општинске управе Бечеј. Водич треба да садржи битне финансијске документе као што су одлука о буџету, одлука о завршном рачуну, преглед месечних буџетских расхода и извештај о учинковитости планираних програма.

Спровођењем планираних пројектних активности од стране ОЦД БУМ Бечеј, Агенција је очекивала конкретне резултате, и то:

- остварена видљивост кључних пројектних активности;
- унапређени стручни капацитети запослених за примену механизма укључивања грађана у процес буџетирања и спровођење јавне расправе у вези са изградом буџета;
- грађани упознати са модалитетима укључивања у процес израде локалног буџета;
- грађани у пуном капацитету партиципирају у локалном буџетском процесу;
- спроведен мониторинг рада Радног тела за праћење имплементације ЈАП;
- донети сви планирани документи у циљу давања доприноса повећању транспарентне и одговорне локалне власти, што ће даље утицати на спречавање корупције и заштиту јавних интереса.

4.3 Ефекти спроведеног пројекта

Овај пројекат, који је Агенција финансијски подржала у 2019. години, требало је да се спроведе у року од 12 месеци. Приказ изведене ефективности Пројекта дат је у табели.

пројекат	ОЦД		ефикасност	ефективност
Заједно ка транспарентнијој и одговорнијој власти	БУМ		Предвиђено трајање Пројекта ограничено је на 12 месеци. Све активности предвиђене Пројектом су спроведене, али не у задатим роковима. Пројекат је екстензиран од стране Агенције за један месец. Буџет Пројекта реализован је 99,38%.	Остварена видљивост кључних пројектних активности Унапређени стручни капацитети запослених за примену механизма укључивања грађана у процес буџетирања Грађани упознати са модалитетима укључивања у процес израде локалног буџета
	одобрена средства	утошена средства		
	1.500.000	1.490.846		

			Средства су коришћена наменски, у складу са Буџетом Пројекта.	Грађани у пуном капацитету партиципирају у локалном буџетском процесу Спроведен мониторинг рада Радног тела за праћење имплементације ЈАП Донети сви планирани документи у циљу повећања транспарентне и одговорне локалне власти, што ће даље утицати на спречавање корупције и заштиту јавних интереса Остварена је потупна ефективност спроведеног Пројекта
--	--	--	---	--

5 ПРОЈЕКАТ ОЦД У 2020. ГОДИНИ

5.1 Област финансираног пројекта

У 2020. години Агенција је одлучила да определи финансијска средства ОЦД за реализацију једног пројекта намењеног даљем развоју и јачању интегритета, јавне одговорности и транспарентности рада органа јавне власти на локалном нивоу, са циљем унапређења борбе против корупције и спречавања корупције.

Конкурсна комисија спровела је процедуру оцењивања и рангирања пристиглих предлога пројекта. Утврђена је Листа вредновања и рангирања по којој је пројекат „Ка више транспарентности и одговорности у процесима доношења одлука” ОЦД БУМ Бечеј најбоље рангиран. Вишегодишња сарадња са овом ОЦД допринела је усмеравању фокуса јавности на важност борбе против корупције на локалном нивоу. Континуирана кампања која прати пројекте ОЦД БУМ Бечеј доприноси практичном и делотворном надзору рада локалне самоуправе од стране самих грађана, који су активно укључени у израду буџета и других општинских документа, што даље доприноси високом вредновању транспарентности рада локалне самоуправе. Пројекат који је реализован у 2020. години подржан је од стране Агенције финансијским средствима у износу од 1.320.000 динара.

Мишљење ОЦД БУМ Бечеј је да су независне институције све мање спремне и способне да се самостално изборе са проблемима у области незаконите јавне потрошње и области владавине права, те да им је у тој борби неопходна значајна подршка ОЦД, поготово на локалном нивоу. Ову констатацију поткрепљује чињеница да је у пет локалних самоуправа у потиском региону у којима је контролу финансијског пословања обавила Државна ревизорска институција (у даљем тексту: ДРИ), утврђено је да је на незаконит начин потрошено преко 800.000.000 динара, само у једној години. Овај налаз ДРИ сведочи о томе да се новац грађана у великој мери троши мимо закона. У исто време битно запажање ОЦД БУМ Бечеј је да ове информације често уопше

не долазе до грађана, будући да локални медији о томе не извештавају. Поред тога, на исти или сличан начин послују и јавна предузећа и друга правна лица у власништву грађана - пореских обвезника, а за то нема адекватног правног епилога.

ОЦД БУМ Бечеј сматра да постоји недостатак озбиљних грађанских иницијатива у области повећања транспарентности и одговорности локалних самоуправа и њихово игнорисање од стране доносилаца политичких одлука тамо где их има. Овај пројекат се спроводи управо ради повећања ниског нивоа учешћа грађана и организација грађанског друштва у сфери транспарентности и одговорности рада локалних самоуправа.

5.2 Планиране активности пројекта и очекивани резултати

ОЦД БУМ Бечеј је врло јасно и детаљно планирао и исказао пројектне активности са јасно дефинисаним роковима за њихову реализацију, и то:

- формирање пројектног тима;
- активности на повећању видљивости Пројекта и пројектних активности. Организовање конференције за медије, снимање ТВ и радио емисије и кампања на друштвеним мрежама ради промоције пројекта;
- спровођење скупа активности ради повећавања видљивости локалног парламента и приближавања грађанима одлуке које доноси нови сазив Скупштине општине Бечеј:
  - одржавање обуке за комуникацију и јавни наступ одборника и чланова Општинског већа општине Бечеј;
  - организација радионице „Одборници и сукоб интереса”, ради упознавања одборника са тематиком и појмом сукоба интереса. Овом обуком делује се превентивно како одборници не би дошли у ситуацију сукоба интереса;
  - стручна подршка унапређењу и надоградњи сајта Општине Бечеј. Унапређење се односи на квалитетнију прегледност свих садржаја на интернет презентацији Општине Бечеј, док се надоградња односи на увођење могућности да грађани имају увид у ток и статус њихових предмета, као и поступање по жалбама, представкама и приговорима;
  - израђивање посебне странице на сајту Општине Бечеј на којој ће бити видљив преглед гласања одборника по скупштинским одлукама.
- спровођење скупа активности ради унапређења транспарентности и одговорности локалне власти у Бечеју, које се заснивају на кључним тачкама из ЈАП Општине Бечеј
  - обављање мониторинга имплементације ЈАП. Мониторинг се обавља на месечном нивоу, о резултатима се обавештава јавност путем медија на месечном нивоу. Обавештавањем јавности о напретку имплементације ЈАП врши се додатни притисак на локалну власт да поштује предвиђене рокове у ЈАП;
  - праћење рада Радног тела за праћење имплементације ЈАП. У оквиру ове активности планирано је праћење свих састанака овог Радног тела и свих његових активности. И у овом случају обавештавање јавности путем медија о активностима Радног тела за имплементацију, представља својеврстан притисак на све његове чланове да што савесније обављају свој посао;

- стручна подршка изради Правилника за употребу службених возила;
- стручна подршка изради Правилника за употребу средстава репрезентације.

Спровођењем планираних пројектних активности од стране ОЦД БУМ Бечеј, Агенција је очекивала конкретне резултате, и то:

- остварена видљивост кључних пројектних активности;
- локални већници и одборници обучени у области комуникације, јавног наступа и сукоба интереса;
- унапређен сајт Општине Бечеј;
- спроведен мониторинг рада Радног тела за праћење имплементације ЛАП;
- донети Правилник за употребу службених возила и Правилник за употребу средстава репрезентације.

5.3 Ефекти спроведеног пројекта

Овај пројекат, који је Агенција финансијски подржала у 2020. години, требало је да се спроведе у року од 8 месеци. Приказ изведене ефикасности Пројекта је у табели.

пројекат	ОЦД		ефикасност	ЕФЕКТИВНОСТ
Ка више транспарентности и одговорности у процесима доношња одлука	БУМ		Предвиђено трајање Пројекта ограничено је на 8 месеци. Све активности предвиђене Пројектом су спроведене, али не у задатим роковима. Пројекат је екстензиран од стране Агенције за пет месеци. Буџет Пројекта реализован је 92,76%. Средства су коришћена наменски, у складу са Буџетом Пројекта.	Остварена видљивост кључних пројектних активности Локални већници и одборници обучени у области комуникације, јавног наступа и сукоба интереса Унапређен сајт Општине Бечеј Спроведен мониторинг рада Радног тела за праћење имплементације ЛАП Донети Правилник за употребу службених возила и Правилник за употребу средстава репрезентације Остварена је потупна ефикасност спроведеног Пројекта
	одобрена средства	утрошена средства		
	1.320.000	1.224.517		

6 ЗАКЉУЧАК

Заједничко за све пројекте ОЦД који су финансирани од стране Агенције у периоду од 2018. до 2020. године је усмереност ка повећању нивоа транспарентности и одговорности у раду ЈЛС, а нарочито у процесима доношења одлука. Већина спроведених пројеката у посматраном периоду била је потпуно успешна и остварена је потпуна ефикасност. У исто време, поједини пројекти, углавном из разлога објективних околности, само су делимично остварили очекиване резултате. На то указују чињенице да су све планиране активности на сваком појединачном пројекту спроведене у целини и да су на сваком пројекту финансијска средства трошена наменски и сврсисходно, у складу са одобреним буџетима.

Статистички посматрано, четири од седам пројеката су остварили потпуну ефикасност, што износи 57,14%. Код ових пројеката су остварени сви очекивани резултати и постоји велика вероватноћа њихове одрживости на дуги рок. Код преостала три пројекта, иако су основни очекивани резултати остварени, неизвесна је њихова одрживост на дуги рок и то, пре свега, у ЈЛС где нису формирана Радна тела за праћење реализације ЛАП.

На основу свега наведеног, може се закључити да је финансијска подршка Агенције ОЦД дала добре резултате. Резултати пројеката су у доброј мери остварени, постигнут је значајан напредак у свим таргетираним локалним самоуправама, а у Бечеју где су спроведена три пројекта са локалном организацијом цивилног друштва, тај напредак је изванредан у толикој мери да је ова општина проглашена две године заредом за најтранспарентнију у Србији (према подацима организације Транспарентност Србија). Однос уложених средстава и постигнутих ефеката је такође задовољавајући, јер су са релативно скромним финансијским средствима постигнути добри резултати. Једно од значајних достигнућа пројеката је и упознавање јавности са темама обухваћеним пројектима, као и подизање капацитета запослених и функционера у ЈЛС низом обука, који убудуће могу самостално да формулишу стратегије, акционе планове и друге јавне политике.